

# ЗА ЛЉУБАЗНЕ АЛИ ЗАХТЕВНЕ ЧИТАОЦЕ

Растко Ђирић, ред. проф.

Нису сви читаоци љубазни, а још мање их је захтевних. Илија Кнежевић, професор Типографије на нашем факултету, више од двадесет година свесрдно покушава да од студената графичког одсека направи захтевне читаоце. Захтевном читаоцу сметају двоструки размаци између речи у слогу. Захтевног читаоца нервира кад примети да је словослагач уместо двоструких наводника употребио знак за секунду. Захтевни читалац се онерасположи кад примети да је дизајнер у наслову написао слово А наопачке, као у огледалу: узлазна линија дебела а силазна танка. Захтевни читалац се сневесели кад види ћирилично слово И направљено од латиничног N. Захтевни читаоци бирају издаваче књига, новина, часописа и осталих публикација, јер неће да се онеспокојавају. Не желе да се баве стално истим тривијалностима, желе да се посвете финесима и да уживају у њима.

Књига МАЛА ТИПОГРАФСКА ПОЧЕТНИЦА ЗА АМАТЕРЕ И СТУДЕНТЕ ТИПОГРАФИЈЕ (по Илији Кнежевићу) чије је прво издање угледало светлост године 2016, а друго допуњено издање управо изашло октобра ове године, управо је први корак ка изградњи захтевног, или бар захтевнијег читаоца. Кад после читања наслова стишате своју сујету сазнањем да се под аматерима не сматрају презрени не-професионалци, већ љубитељи струке, можда будући обожаваоци типографије, полако улазите у Кнежевићев свет старих књига, ренесансних гравира, оловног слога, декоративних иницијала, историјских писама и шема прелома књижних страница. Фусноте и коментари су рационално и штедљиво додати на узану маргину странице на колонама не шириим од сантимера.

Главни одељци посвећени су: Историји писма, Покретном слогу, Типографским мерама, Развоју и класификацији типографских писама, Папиру, Артикулацији текста и Читљивости слога. Поглавља су одељена страницама са духовитим и поучним цитатима као што је онај од Фредерика Гаудија: *Ко шпационира куренџ могао би и да краде овце*. Наравно, ни једном поштеном типографу не би ни у сну пало на памет да шпационира курент.

Друго издање ПОЧЕТНИЦЕ има шест додатих страна, али је штампано на волуминозном папиру, па је безмало двоструко дебље од првог. Штампана је морала да задовољи захтевног типографа, па је била поверена штампарији Арак. Цео посао око осмишљавања и припреме књиге за штампу био је мукотрпан и усамљенички рад професора Кнежевића кога свакодневно срећем у његовом радном кабинету на



Фото: Јана Ориловић

факултету у згради на Косанчићевом венцу. Он избегава гужве и дружења и најсрећнији је када је задубљен у екран свог компјутера, где стрпљиво и са нескривеном радошћу ужива у проучавању старих књига са интернета. Ипак, у импресуму, аутор се захваљује тројици: преводиоцу Жељку Бралићу; Бобану Анђелковићу, љубазном раднику обезбеђења на портирници, који често остане дуже ако нешто треба да се заврши; и старом пријатељу и великом глумцу Дејану Чавићу за помоћ при преводу цитата Вилијама Џејмса Дјуранта и Аристотела на страни 11: *Одличност, ошуд, није чин већ навика: »ваљаност човека је у одличном духовном делању за цела животија; ... јер као што не чине йролеће једна ласта и један лей дан, тако ни један дан или крајко време не чини човека сјокојним и срећним«*.

Књига се може купити у згради Факултета, код професора Илије Кнежевића, по цени од 600 динара.